

RAPORT

*organizacja i funkcjonowanie oświaty
w gminie Międzyzylesie w okresie 1 września 2010 – 31 sierpnia 2011
w ujęciu porównawczym do poprzedzających lat szkolnych
z prognozą demograficzną na lata szkolne do '14/'15*

ZAKRES OPRACOWANIA

Organ prowadzący

1. Zmiany w zakresie prawa oświatowego i jego skutki

Tab. 1 skutek wzrostu wynagrodzeń w latach '10-'11

2. System zarządzania oświatą w gminie

3. Organizacja obwodów szkolnych i baza oświatowa

4. Uczniowie i oddziały

Tab. 2 Liczba uczniów uczęszczających do poszczególnych typach placówek w latach '08/'09-'11/'12

Tab. 3 Realizacja obowiązku szkolnego w poszczególnych typach szkół w latach '08/'09-'11/'12

Tab. 4 Migracja uczniów w poszczególnych szkołach w latach w stosunku do obowiązku szkolnego '08/'09-'11/'12

Tab. 5 Uczniowie spoza terenu gminy w poszczególnych szkołach w latach '08/'09-'11/'12

Tab. 6 Ilość uczniów i liczebność oddziałów w poszczególnych szkołach w latach '08/'09-'11/'12

Tab. 7 Ilość urodzonych dzieci w latach '05-'10 w poszczególnych obwodach szkolnych. Prognoza ilości uczniów klas I w poszczególnych szkołach w latach '12/'13-'22/'23 na podstawie zameldowania

Tab. 8 Prognozy dla szkół na latach '12/'13-'14/'15

Tab. 9 Skorygowane prognozy dla szkół na latach '12/'13-'14/'15

5. Zatrudnienie w placówkach

5.1. Nauczyciele

Tab. 10 Pracujący nauczyciele poszczególnych stopnia awansu zawodowego w poszczególnych szkołach na latach '08/'09-'11/'12

Tab. 11 Godziny nauczycielskie w poszczególnych szkołach i typach szkół na latach '08/'09-'11/'12

5.2. Administracja i obsługa

Tab. 12 Zatrudnienie administracji i obsługi w poszczególnych szkołach na latach '08/'09-'11/'12

6. Finansowanie i koszty

Tab. 13 Wydatki na finansowanie subwencjonowanych zadań oświatowych w latach budżetowych '08-'11

Tab. 14 Źródła finansowania subwencjonowanych zadań oświatowych w latach szkolnych '08/'09-'11/'12

Tab. 15 Koszty zadań oświatowych ogółem w latach '08-'12

Tab. 16 Źródła finansowania niesubwencjonowanych zadań oświatowych w latach '08-'12

Tab. 17 Struktura kosztów dla poszczególnych jednostek oświatowych subwencjonowanych (z wyłączeniem doskonalenia nauczycieli) i kosztów prowadzenia stołówek szkolnych ogółem w latach '08-'10

Tab. 18 Struktura kosztów ogółem dla poszczególnych jednostek oświatowych subwencjonowanych (z wyłączeniem doskonalenia nauczycieli) i kosztów prowadzenia stołówek szkolnych ogółem w latach szkolnych '08/'09-'10/'11

Tab. 19 Jednostkowe subwencjonowane koszty kształcenia w poszczególnych jednostkach oświatowych (szkoły podstawowe, gimnazja, świetlice szkolne z uwzględnieniem oddziałów zerowych prowadzonych przy szkołach w latach szkolnych '08/'09-'10/'11

Tab. 20 Niesubwencjonowane koszty kształcenia w oddziałach przygotowania przedszkolnego prowadzonych w szkołach w latach szkolnych '08/'09-'10/'11

Tab. 21 Niesubwencjonowane koszty prowadzenia stołówek szkolnych w szkołach w latach szkolnych '08/'09-'10/'11

7. Wyniki egzaminów i sprawdzianów

Tab. 22 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w latach '08-'11

Tab. 23 Średnie wyniki sprawdzianów po szóstej klasie szkoły podstawowej w latach '08-'11 w publicznych szkołach podstawowych gminy Międzyzlesie

8. Organizacja obowiązku dowożenia uczniów do szkół

Tab. 24 Ilość dzieci objętych obowiązkiem dowożenia w poszczególnych szkołach i typach szkół na latach '08/'09-'11/'12

Tab. 25 Główne parametry organizacji dowożenia uczniów transportem gminnym w roku 2010

Tab. 26 Główne parametry organizacji dowożenia uczniów transportem PKS w roku 2010

9. Scalone elementy realizowanych zadań oświatowych

Wskaźniki scalone głównych elementów analizy za lata szkolne '08/'09-'11/'12

Wskaźniki scalone głównych elementów analizy za lata budżetowe '08-'10

Wskaźniki scalone głównych elementów analizy zSSP1 za lata szkolne '08/'09-'11/'12

Wskaźniki scalone głównych elementów analizy zSSP2 za lata szkolne '08/'09-'11/'12

Wskaźniki scalone głównych elementów analizy SSP3 za lata szkolne '08/'09-'11/'12

Wskaźniki scalone głównych elementów analizy SSP4 za lata szkolne '08/'09-'11/'12

Wnioski i ryzyka

Organ prowadzący

- a) gmina Międzyzlesie, Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie – odpowiednio do przypisanych prawem zadań, uprawnień i kompetencji
- b) adres: Urząd Miasta i Gminy Międzyzlesie, 57-530 Międzyzlesie, pl.Wolności 1
- c) tel. 74 8 126 327, 74 8 126 347,
- d) fax 74 8 126 126
- e) adresy mail używane dla potrzeb zarządzania oświatą: urząd@miedzylesie.pl, miedzylesie.oswiata@wp.pl, pkensicki@wp.pl

1. Zmiany w zakresie prawa oświatowego i jego skutki

Poniżej przedstawiono jedynie te zmiany spośród wielu, które miały, mają, bądź będą miały wpływ na zarządzanie oświatą gminną wydane w okresie objętym raportem.

Ustawy

- a) ustawa z 5 sierpnia 2010 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty¹
- b) ustawa z 25 marca 2011 roku o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców²
- c) ustawa z 15 kwietnia 2011 roku o systemie informacji oświatowej³
- d) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁴

Rozporządzenia

- e) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy⁵

1 zmiany w zakresie wychowania przedszkolnego

2 zmiany w zakresie przedmiotowym wniosku o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz załączników do wniosku o stypendium szkolne dla ucznia, którego rodzina korzysta ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

3 - zmiany w zakresie obowiązku wpisywania min. przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej jako podmioty jako jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej,

- obowiązek dla okręgowych komisji egzaminacyjnych nadawania szkołom indywidualnych numerów identyfikacyjnych,

- zmieniono zakres procedury występowania z wnioskiem o założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, rozszerzenie zakresu informacji jaką powinno zawierać zgłoszenie osoby prawnej i fizycznej, które zamierzają założyć szkołę i placówkę niepubliczną o wpis do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego,

- usunięcie obowiązku wpisywania jako odrębnego podmiotu zespołu szkół prowadzonego przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostką samorządu terytorialnego do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej;

4 - zniesienie nadzoru pedagogicznego w placówkach publicznych i niepublicznych placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi, działającymi na podstawie przepisów o pomocy społecznej,

- rozszerzono zakres stosowania przepisów o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku organizacji opieki i wychowania nad dziećmi i młodzieżą pozbawionymi całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, a także dziećmi i młodzieżą niedostosowaną społecznie

5 - zwiększono stawki minimalnych wynagrodzenia zasadniczego ze skutkiem od 1 września 2010 roku

- f) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- g) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁶
- h) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji roku szkolnego,⁷
- i) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁸
- j) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- k) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych,⁹
- l) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji

6 - wprowadzono obowiązek prowadzenia dziennika zajęć dla oddziałów przedszkolnych prowadzonych przy szkołach podstawowych,
- wprowadzono obowiązek sprawdzania obecności dziecka w oddziale przedszkolnym na każdej godzinie zajęć,
- rozszerzenie zakresu danych umieszczanych w prowadzonej przez szkołę księgi ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi nauki, i obowiązkowi szkolnemu, zamieszkałych w obwodzie szkoły,
- rozszerzenie zakresu danych w prowadzonych przez gimnazja księgi ewidencji dzieci i młodzieży, będących absolwentami szkoły podstawowej, podlegających obowiązkowi szkolnemu, zamieszkałych w obwodzie gimnazjum,
- rozszerzenie zakresu danych w prowadzonych księgach uczniów,
- rozszerzenie zakresu danych w prowadzonych księgach wychowanków,
- rozszerzenie zakresu danych w dziennikach lekcyjnych,
- obowiązek prowadzenia dziennika dla zajęć w świetlicy,
- obowiązek prowadzenia dziennika zajęć dydaktyczno-wyównawczych i specjalistycznych oraz innych zajęć, które nie są wpisywane odpowiednio do dziennika zajęć przedszkola, dziennika lekcyjnego, dziennika zajęć w świetlicy i dziennika zajęć wychowawczych,
- zmiany w zakresie wpisów przez nauczyciela do dzienników lekcyjnych,
- zmiany w zakresie sporządzania arkusza ocen ucznia,
- zmiany w zakresie prowadzenia "elektronicznego dziennika"

7 - określono w nowy sposób dzień rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego (wydłużenie czasu trwania roku szkolnego),
- zmieniono termin ogłoszenia i podmiot ogłaszający termin rozpoczęcia i zakończenia ferii zimowych (do końca czerwca na dwa lat przed feriami, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania)
- wprowadzono możliwość oraz zasady ustalenia dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych w trakcie roku szkolnego (dyrektor szkoły lub placówki, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki, a w przypadku szkół lub placówek, w których rada nie została powołana, rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, min. szkoły podstawowe – 6 dni, gimnazja – 8 dni, obowiązek organizacji w tych dniach zajęć opiekuńczo-wychowawczych),
- zniesiono możliwość w przypadkach uzasadnionych nadzwyczajnymi okolicznościami (np. w razie klęski żywiołowej) zmiany terminów rozpoczęcia lub zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, ferii zimowych i letnich,
- zniesiono obowiązek minimalnej ilości dni (178) trwania zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

8 - zmiany zobowiązujące do zapewnienia środków higieny osobistej, bieżącej zimnej i ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych placówek oświatowych

9- określa warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz dla uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w: przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych; przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi

pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,¹⁰

m) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011,¹¹

n) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2010 roku w zmieniające rozporządzenia szczegółowych zasad ustalania wynagrodzenia oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy nauczycieli,¹²

o) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,¹³

p) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy,¹⁴

Tab. 1 skutek wzrostu wynagrodzeń w latach '10-'11

wykształcenie	Stażysta w %	Kontraktowy w %	Mianowany w %	Dyplomowany w %
mgr z przygotowaniem pedagogicznym	114,48	114,47	114,50	114,49
mgr bez przyg., pedag., lic. (inż.) z przyg. pedag.	114,49	114,49	114,48	114,49
lic. (inż.) bez przyg. pedag., kol. naucz. lub naucz. kol. jęz. obcych	114,53	117,71	114,50	114,46
Inne	114,44	114,52	114,55	114,45

r) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.¹⁵

Akty prawa miejscowego

s) uchwała nr VI/34/2011 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Międzyzlesie

10- obowiązek udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3, 3a, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty uczniom uczęszczającym do przedszkoli, szkół i placówek, ich rodzicom oraz nauczycielom

11- doprecyzowano w § 1 ust. 2 pkt 2 lit. a definicję zadań pozaszkolnych przez dodanie „oddziałów przedszkolnych specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i specjalnych,

- zmieniono definicję etatu nauczyciela polegającą na wyłączeniu liczby etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych,

- zmodyfikowano opis wagi P2 tak, aby mogli być nią przeliczani również uczniowie szkół podstawowych specjalnych, gimnazjów specjalnych i szkół ponadgimnazjalnych specjalnych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, którzy nie posiadają orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych o potrzebie kształcenia specjalnego.

- doprecyzowano opis wagi P7 w zakresie możliwości uwzględnienia w przeliczeniach uczniów szkół artystycznych,

- uszczegółowiono opis wagi P8 przez wskazanie, że waga ta nie obejmuje uczniów szkół artystycznych,

- zmieniono opisy wag P9= 0,20 i P10= 1,50 przez ich rozszerzenie dodatkowo o uczniów będących obywatelami polskimi korzystających z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, zgodnie z art. 94a ust. 4b ustawy o systemie oświaty,

- doprecyzowano opis wagi P22 poprzez wskazanie typów szkół, do których waga ta ma zastosowanie.

12 - w określaniu wynagrodzeniu za urlop wypoczynkowy należy uwzględnić jednorazowy dodatek uzupełniający w wysokości 1/12 tego dodatku za rok poprzedni

13 - określono zasady elektornicznego systemu przesyłania danych w zakresie objętym rozporządzeniem (dla sprawozdań od 2011 roku),

14 - zwiększono stawki minimalnych wynagrodzenia zasadniczego ze skutkiem od 1 września 2011 roku

15 - zmiany w zakresie dot. zawieszania przez organ prowadzący zajęć w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów związane z utrudnieniem w dotarciu ucznia do szkoły lub placówki lub powrotem ze szkoły lub placówki lub organizacji zajęć w szkole lub placówce - w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych

t) uchwała nr VI/35/2011 Rady Miejskiej w Międzyzlesiu z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych w których prowadzone jest roczne przygotowanie przedszkolne oraz placówek w których prowadzone jest wychowanie przedszkolne

u) zarządzenie nr 11/11 Burmistrza Miasta i Gminy Międzyzlesie z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Międzyzlesie.

2. System zarządzania oświatą w gminie

W okresie, za który raport jest sporządzany nie zmieniono sposobu zarządzania, zakresu czynności zadań i obowiązków osób uczestniczących w tym procesie.

W Urzędzie sprawy oświaty prowadzi Główny Specjalista ds. Oświaty Zdzisław Krutkiewicz oraz w ramach zakresu czynności Z-ca Burmistrza Piotr Kensicki, który posiada upoważnienie Burmistrza do działania w jego imieniu.

Jednostkami oświatowymi zarządzają powołani dyrektorzy posiadający upoważnienia do dysponowania środkami finansowymi oraz gospodarowaniem majątkiem gminy przekazanym do realizacji zadań statutowych placówek oświatowych.

Dla sprawnego i skutecznego zarządzania placówkami oświatowymi utworzone są dwa zespoły placówek oświatowych, w których powołani są dyrektorzy i zastępcy: Zespół Szkół w Międzyzlesiu - zSSP1(obejmuje szkołę podstawową i gimnazjum) oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny im. "Przyjaciół Dzieci" w Domaszkwie - zSSP2 (obejmuje przedszkole, szkołę podstawową i gimnazjum).

3. Organizacja obwodów szkolnych i baza oświatowa

Na podstawie i w sposób określony przepisami art. 14a ustawy o systemie oświaty na terenie gminy zorganizowane są:

- a) cztery obwody szkół podstawowych (Międzyzlesie, Domaszków, Długopole Górne, Goworów)
- b) dwa obwody gimnazjalne (Międzyzlesie, Domaszków)
- c) dwa pełne obwody przedszkolne (Międzyzlesie, Domaszków) i dwa niepełne (Długopole Górne, Goworów).

W okresie, za który raport jest sporządzany nie zmieniono obwodów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Do obwodów szkolnych należą odpowiednio:

- szkoła podstawowa w Międzyzlesiu (SSP1): Międzyzlesie, Boboszków, Smreczyna, Kamierńczyk, Jodłów, Potoczek, Pisary, Dolnik, Szklarnia, Nagodzice, Gniewoszków, Lesica, Niemojów – (13 miejscowości),

- szkoła podstawowa w Domaszkowie (SSP2): Domaszków, Nowa Wieś, Jaworek, Różanka – (4 miejscowości),
- szkoła podstawowa w Długopolu Górnym (SSP3): Długopole Górne – (1 miejscowość),
- szkoła podstawowa w Goworowie (SSP4): Goworów, Michałowice, Gajnik, Roztoki – (4 miejscowości),
- gimnazjum w Międzyzlesiu (SG1): miejscowości z obwodów szkół podstawowych Międzyzlesie i Goworów – (17 miejscowości),
- gimnazjum w Domaszkowie (SG2): miejscowości z obwodów szkół podstawowych Domaszków i Długopole Górne – (5 miejscowości)

W okresie, za który raport jest sporządzany nie zmieniono obwodów przedszkolnych dla Międzyzlesia i Domaszkowa, ale utworzono dwa dodatkowe z ograniczoną możliwością przyjmowania dzieci – dzieci 4 i 5-letnie (Długopole Górne, Goworów). Powodem utworzenia dodatkowych punktów świadczenia usług przedszkolnych w ramach tworzonych grup przedszkolnych przy szkołach podstawowych było zwiększenie ilości miejsca w oddziałach przedszkolnych w gminie, a tym samym poprawienie dostępności do realizacji podstaw programowych dla dzieci z obszarów wiejskich oraz efektywniejsze wykorzystania bazy oświatowej.¹⁶

Placówki oświatowe lokowane są w 9 budynkach, z czego:

- a) szkoła podstawowa i gimnazjum w Międzyzlesiu – 1 budynek
- b) szkoła podstawowa w Domaszkowie – 1 budynek
- c) szkoła podstawowa w Długopolu Górnym – 2 budynki
- d) szkoła podstawowa w Goworowie – 2 budynki
- e) gimnazjum w Domaszkowie – 1 budynek
- f) przedszkole w Międzyzlesiu – 1 budynek
- g) przedszkole w Domaszkowie – 1 budynek

Do realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych pozostają do dyspozycji: 5 sal gimnastycznych, 2 zespoły boisk ze sztuczną nawierzchnią, 4 boiska z nawierzchnią naturalną, 5 placów zabaw dla dzieci, wykorzystywane są również nie pozostające w zarządzie placówek oświatowych: sala w Domaszkowie w budynku instytucji kultury (sala gimnastyczna), boisko trawiaste LZS "Śnieżnik" Domaszków, boisko trawiaste MLKS "Sudety Międzyzlesie. Szkoły prowadzą świetlice, stołówki, biblioteki szkolne, pracownie komputerowo-internetowe, dedykowane sale do zajęć ruchowych (siłownie, gabinety rehabilitacyjne). Wszystkie placówki wyposażone są w spełniające wymogi toalety zaopatrzone w bieżącą zimną wodę i wodę ciepłą.

Za warunki bezpieczeństwa i higieny odpowiedzialni są dyrektorzy poszczególnych placówek.

¹⁶ Uchwała Nr VI/35/2011 z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie ustalenia sieci oddziałów przedszkolnych w których prowadzone jest roczne przygotowanie przedszkolne oraz placówek w których prowadzone jest wychowanie przedszkolne.

